

378:[377:334,55](082)

CP 79

**ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНО МОБІЛЬНОГО ФАХІВЦЯ:
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР**

**МАТЕРІАЛИ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

м. Кривий Ріг, 23–24 квітня 2015 р.

5. Теорія моделей змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників машинобудівного профілю є методологічним та методичним підґрунтям проектування відповідного змісту професійної підготовки майбутніх фахівців.

Нехай $\{D\}$ – множина елементів, які описують професійну компетентність кваліфікованих робітників машинобудівного профілю на основі професійного стандарту; $\{E\}$ – множина елементів, які описують професійну компетентність кваліфікованих робітників машинобудівного профілю у відповідності до результатів педагогічного процесу на основі змісту освіти для певної професії; $\{C\}$ – множина елементів, які описують професійну компетентність майбутнього фахівця на основі його обстеження.

Моделлю змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників машинобудівного профілю називається система упорядкованих, зважених зв'язків між множинами $\{D\}$, $\{E\}$, $\{C\}$, яка однозначно описує мету, процес та результат професійної підготовки кваліфікованих робітників машинобудівного профілю. Графічним представленням моделі є зважений, орієнтований граф. Для певної професії та кваліфікації вершини графа (елементи множин) мають конкретне змістовне наповнення, тому отримується множина моделей. Ребра графа зважуються значеннями часу та вартості переходу від однієї вершини графа до іншої. Аналітично модель являє собою систему лінійних алгебраїчних рівнянь.

Задачі на основі моделей змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників машинобудівного профілю: 1) ідентифікація моделі полягає в визначенні змісту елементів множин та проведенні зважування відповідних зв'язків моделі; 2) задачі оцінювання ефективності процесу професійної підготовки зводяться до задач оцінки професійної компетентності кваліфікованих робітників машинобудівного профілю [1]; 3) оцінка кількості підготовлених кваліфікованих робітників здійснюється на основі багатofакторних економетричних моделей та їх економічному аналізі; 4) проектування змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників машинобудівного профілю зводиться до побудови моделі (використовуються методи математичної логіки) та її ідентифікації.

Література

1. Айстраханов Д. Д. Задачі моделювання професійної компетентності майбутніх фахівців / Д. Д. Айстраханов // Неперервна педагогічна освіта в Україні: стан, проблеми, перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 22-23 травня 2014 року, м. Умань. – Умань: ФОП Жовтий, 2014. – С.6-9.

Іван Антоненко, Олександр Кучма

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСКУСІЇ НА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТТЯХ 3 ЗАГАЛЬНОТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Національна доктрина розвитку освіти в Україні становить стратегічну мету – створити умови для розвитку і самореалізації кожного студента. Вирішення цієї мети вимагає розв'язання проблеми організації навчально-професійної підготовки молоді. У сучасному демократичному суспільстві та умовах ринкової економіки високий рівень професійної підготовки стає необхідною умовою будь-якої виробничої діяльності людини. У зв'язку з цим, в суспільстві складається соціальне замовлення на високоінтелектуальних спеціалістів, здатних приймати нестандартні рішення. Головним

результатом навчальної діяльності студента повинне стати уміння мислити на основі наукових знань.

Щоб виконати замовлення по вихованню творчої особистості та підготовки молоді до активної виробничої діяльності, педагог вищої школи повинен мати широку наукову ерудицію, а також постійно вдосконалювати форми та методи проведення занять. Необхідно відмітити, що у більшості своїй, студент – це вже сформована особистість, яка має визначену точку зору. Тому успіх діяльності викладача знаходиться у прямій залежності від його компетентності. Сучасним дидактичним методом навчання є дискусія, яка допомагає прилучати студентів до культури демократичного суспільства.

Мета статті – розкрити особливості організації навчальної дискусії на лабораторних заняттях з загальнотехнічних дисциплін.

В умовах науково-технічної революції нашого часу діяльність викладача вищої освіти стає більш відповідальною. Метою викладання загальнотехнічних дисциплін є засвоєння наукових принципів сучасного виробництва, формування творчого підходу до справи, знайомство з методами проведення наукового дослідження і основами винахідницької діяльності. Тому основна мета викладача – розвиток пізнавальних здібностей студентів.

Навчальна дискусія, як метод активізації пізнавальної діяльності студентів, все більше застосовується в навчальному процесі. Однак використання на практиці дидактичного методу «дискусія» при вивченні загальнотехнічних дисциплін досліджено недостатньо.

Дискусія – це обговорення, в ході якого шляхом зіставлення різних точок зору відбувається пошук єдиної думки для правильного рішення спірного питання. Спілкування в ході дискусії підвищує у студентів навички творчого застосування знань на практиці. В більшості випадків діалогове інтерактивне навчання не підходить для вивчення технологічних процесів, результатів експериментальних досліджень і конструкцій технологічного обладнання. Тому на заняття з загальнотехнічних дисциплін треба дивитись як на синтез проблемних ситуацій з повідомленням певного об'єму нової інформації, тобто синтез монологічних та діалогічних методів навчання. Використання навчальної дискусії розвиває у студентів пізнавальний інтерес і виробляє вміння приховувати точку зору іншої людини. Для переходу від монологічного навчання до дискусії викладач перед усім повинен зацікавлено ставитися до відповідей та розмов студентів. Велике значення на заняттях має доброзичлива атмосфера. Використовуючи засоби активізації мислення необхідно враховувати складність дисципліни, що вивчається і рівень розвитку пізнавальних здібностей студентів. К. Д. Ушинський наголошував на тому, що викладати предмет необхідно так, щоб на долю студента залишалось стільки праці, скільки зможуть подолати його сили. Тому рекомендації до виконання лабораторних робіт повинні мати необхідний запас теоретичних знань.

Дія актуалізації знань студентів у вступній частині дискусії викладач застосовує коротке опитування. Обговорюючи на лабораторних заняттях складні контрольні питання в ході мозкового штурму і виступаючи якби нарівні зі студентами, викладач керує розмовним процесом студентів і поступово підводить їх до потрібних висновків, тобто придбання ними нового знання. Контроль з боку викладача тут виявляється в тім, що він вчасно виявляє відхилення від правильного напрямку і відразу корегує хід дискусії шляхом ненав'язливого втручання. В ході дискусії викладач не повинен висловлювати власне рішення, а керує за допомогою відкритих запитань типу «Як?», «Чому?».

«Якщо?». Загальний підхід полягає в тому, щоб тактовно з'ясувати обґрунтування думок. В кінці дискусії викладач в результаті аналізу надає оцінку рішень студентів та робить висновки. Цінність навчальної дискусії виявляється в тому, що вона залучає студентів до активної розумової праці і поступово переходить в прагнення до пізнавальної діяльності.

Отже, діалогове навчання в формі дискусії являється основою розвитку творчого мислення, що підвищує ефективність пізнавального процесу. Творчі партнерські відносини на основі діалогу сприяють активізації пізнавальної діяльності студентів і підвищенню рівня їх загальнотехнічної підготовки.